

Đề bài:

Viết đoạn văn làm rõ
giá trị biểu cảm của
thủ pháp điệp ngữ
trong văn bản

*“Sau phút
chia li”*

(trích “Chinh phụ
ngâm” của Đặng
Trần Côn và Đoàn
Thị Điểm).

Bài làm

Trong văn bản “Sau phút chia li” (trích “Chinh phụ ngâm” của Đặng Trần Côn – Đoàn Thị Điểm), thủ pháp điệp ngữ đã góp phần làm tăng sức biểu cảm cho đoạn thơ. Đây là thủ pháp nghệ thuật nổi bật, được sử dụng với tần suất lớn trong văn bản này. Đó là điệp ngữ “chàng” và “thiếp” được kết hợp ngược chiều trong câu:

*“Chàng thì đi cõi xa mưa gió
Thiếp thì về buồng cũ chiếu chăn”,
“Chón Hàm Dương chàng còn ngoảnh lại
Bén Tiêu Tương thiếp hãy trông sang”;*

Hoặc được kết hợp chéo trong cụm từ “lòng chàng ý thiếp”. Cùng với đó là các điệp ngữ Tiêu Tương – Hàm Dương, cùng – cùng, ngàn dâu – ngàn dâu, xanh ngắt – xanh ngắt. Những điệp ngữ đó kết hợp với thể thơ song thất lục bát đã tạo cho đoạn thơ nhạc điệu trầm buồn, câu thơ như đan vào nhau quấn quýt chẳng muốn rời trong nỗi lưu luyến, tiếc thương. Điều đó rất phù hợp với nỗi sầu chia cách của người chinh phụ. Chẳng những vậy, điệp ngữ “chàng” – “thiếp” gọi tên hai nhân vật luôn bị đẩy vào những tư thế trái ngược nhau: “Chàng thì... Thiếp thì...”, “ngoảnh lại... trông sang...”. Điều này còn góp phần diễn tả tính chất hai mặt của nỗi sầu chia li: dù lòng người còn rất gắn bó mà phải xa cách vì cuộc đời xô đẩy.